

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД В НАВЧАННІ У ВНЗ І-ІІ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ

*Ткаченко І.А., викладач-методист,
Ткаченко А.М., викладач ІІ категорії Лозівської філії
Харківський державний автомобільно-дорожній коледж*

Слово «інновація» має латинське походження і в перекладі означає оновлення, зміну, введення нового. У педагогічній інтерпретації інновація означає нововведення, що поліпшує хід і результати навчально-виховного процесу. Інновацію можна розглядати як процес (масштабну або часткову зміну системи і відповідну діяльність) і продукт (результат) цієї діяльності. Таким чином, інноваційні педагогічні технології як процес – це «цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчальний процес від визначення його мети до очікуваних результатів» [1].

Інноваційність – наявність оригінальних авторських ідей і гіпотез щодо перебудови педагогічного процесу.

Нововведення, або інновації, характерні для будь-якої професійної діяльності людини, тому вони стають предметом вивчення, аналізу й впровадження. Інновації виникають у результаті наукових досліджень, аналізу й узагальнення передового педагогічного досвіду.

У контексті інноваційної стратегії навчально-виховного процесу значно зростає роль викладача навчального закладу як безпосереднього носія новаторських ідей. Викладач навчального закладу – це автор, розробник, дослідник, користувач й пропагандист нових педагогічних технологій, теорій, концепцій. Він повинен бути підготовлений до відбору,

оцінювання й застосуванню у своїй діяльності досвіду колег або пропонувані наукою нових ідей і методик, тобто до педагогічного моніторингу. Готовність викладача до інноваційної діяльності схематично можна зобразити у вигляді рисунка 1.

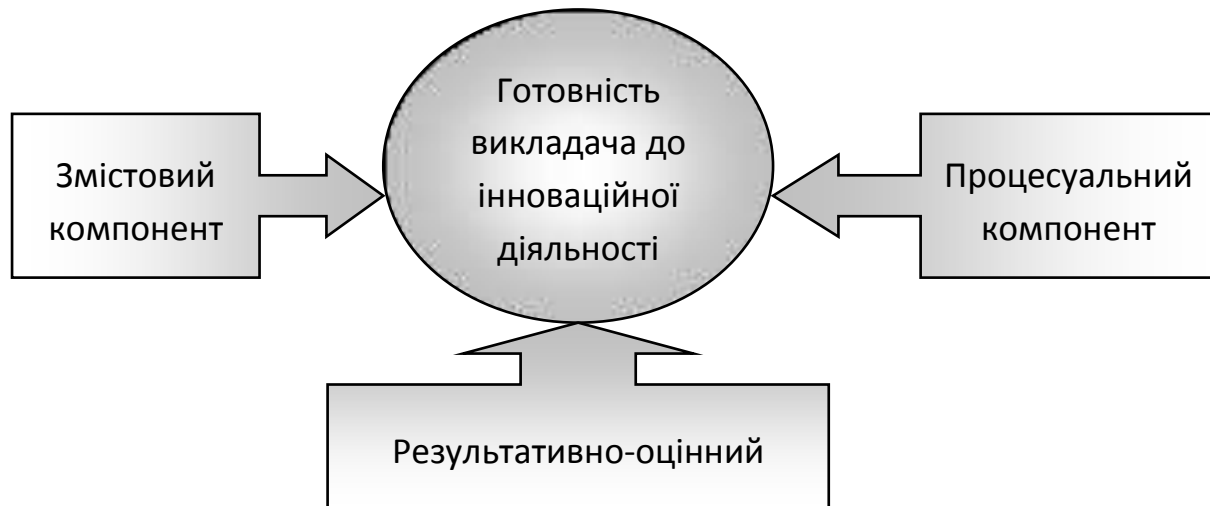

Рисунок 1 – Компоненти готовності викладача до інноваційної діяльності

Інноваційна діяльність стає обов'язковим компонентом особистої педагогічної системи. Зважаючи на різноманіття технологій навчання (діалогічні, комп'ютерні, проблемні, модульні й ін.), провідні педагогічні функції виконує викладач. Із впровадженням в освітній процес сучасних технічних засобів навчання він – консультант, порадник, аніматор, вихователь. У його професійній діяльності реалізуються не тільки вузькоспеціальні, предметні знання, але й знання в галузі педагогіки й психології, технології навчання й виховання. На цій базі формується готовність до сприйняття, оцінювання й реалізації педагогічних інновацій.

Під інноваційною діяльністю викладачів ми розуміємо сукупність організаційних та науково-методичних заходів, які здійснюються з метою підвищення рівня професійної компетентності викладачів з питань інноваційної діяльності.

Забезпечення інноваційної діяльності закладів освіти, на нашу думку, має базуватися на основі наукових підходів: системності, інноваційної цілісності, особистісної орієнтованості, діяльності та принципах гуманізму, диференціації, індивідуалізації, соціальної детермінації.

Велике значення для впровадження інновацій у навчальний процес мають фактори впливу на інноваційний процес [2], а саме: постійне переведення закладів освіти у якісно новий стан; формування інноваційної культури викладачів; постійна підтримка молодих викладачів; створення умов для здійснення експериментальної діяльності; забезпечення участі закладу освіти в реалізації інноваційних освітніх проєктів.

Організація інноваційної діяльності викликає труднощі у освітніх закладів у зв'язку з тим, що процеси впровадження інновацій вимагають відповідної професійної компетентності, творчості.

До основних компонентів інноваційної діяльності освітнього закладу слід внести мотиваційний, креативний, професійний. Основними параметрами структурних компонентів інноваційної діяльності є: зацікавленість, бажання, готовність, потреба в здійсненні інноваційної діяльності (мотиваційний компонент); прагнення до самоосвіти, вміння творчо мислити, вміння приймати нестандартні рішення (креативний компонент); знання нормативно-правової бази інноваційної діяльності; самоаналіз інноваційного досвіду, контроль та оцінювання інноваційної діяльності, розробка критеріїв оцінювання процесу впровадження інновацій та коригування результатів інноваційної діяльності.

І якщо перші два компоненти (мотиваційний і креативний) повністю залежать від особистості викладача, його готовності до інноваційної діяльності, то когнітивний і рефлексивний передбачають залучення керівника закладу (директора, його заступника чи методиста) до створення організаційно-методичного забезпечення інноваційної діяльності.

Підвищення рівня професійної компетентності, оволодіння інноваційними технологіями, збільшення кількості викладачів, які мають достатню теоретичну підготовку для здійснення інноваційної діяльності, є одним з основних завдань організаційно-методичного забезпечення цієї діяльності з боку адміністрації закладу.

Педагогічний колектив Лозівської філії Харківського державного автомобільно-дорожнього коледжу дбає про духовний розвиток кожного студента, розуміючи актуальність даної проблеми. Саме тому науково-методичною темою філії коледжу є: «Удосконалення лекційно-семінарсько-практичної системи навчання з ефективним використанням проблемних, аудіовізуальних лекцій і практичних занять із застосуванням методики активного навчання та використанням електронного мультимедійного супроводу».

Лозівська філія ХДАДК здійснює інноваційну діяльність за напрямками: методика проектування; розвиток творчості студентів; впровадження інтерактивних технологій; розвиток критичного мислення студентів; міжвузівське співробітництво.

Таким чином, освітня інноваційна діяльність має сприяти підвищенню конкурентоспроможності випускників вищої школи, досягненню більш ефективного розвитку нашого суспільства. Модернізація системи освіти пов'язується, насамперед, із введенням в освітнє середовище інноваційних технологій, в основу яких покладені цілісні моделі навчально-виховного процесу, засновані на діалектичній єдності методології та засобів їх здійснення.

Література:

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. К., 2004.
2. Даниленко Л.І. Теорія і практика інноваційної діяльності в загальній середній школі. *Управління освітою*. 2001. № 3. С. 18-24.